

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O ZASTUPANJU U OSIGURANJU I
POSREDOVANJU U OSIGURANJU I REOSIGURANJU**

Sarajevo, april 2018. godine

**Zakon
o zastupanju u osiguranju i
posredovanju u osiguranju i reosiguranju**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Zakona)**

Ovim zakonom uređuju se poslovi i djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje i prestanak važenja ovlaštenja, odnosno dozvole, poslovanje i pravila poslovanja, kao i nadzor nad obavljanjem poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

**Član 2.
(Značenje pojedinih pojmova)**

Pojedini pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Zastupanje u osiguranju** je djelatnost pokretanja, predlaganja ili obavljanja poslova pripreme i sklapanja ugovora o osiguranju u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje istovremeno u različitim vrstama osiguranja;
- b) **Zastupnik u osiguranju** je fizičko lice koje je dobilo ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija);
- c) **Društvo za zastupanje u osiguranju** je pravno lice sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) koje obavlja privrednu djelatnost pružanja usluga zastupanja u osiguranju i koje je dobilo dozvolu Agencije za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju;
- d) **Poduzetnik za zastupanje u osiguranju** je fizičko lice s prebivalištem u Federaciji koje obavlja privrednu djelatnost pružanja usluga zastupanja u osiguranju i koje je dobilo dozvolu Agencije za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju;
- e) **Posredovanjem u osiguranju i reosiguranju** smatra se dovođenje u vezu potencijalnih osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja i reosiguranja i društva za osiguranje, odnosno reosiguranje, obavljanje pripremnih radnji za zaključivanje ugovora o osiguranju i reosiguranju i pružanje pomoći u realizaciji prava iz ugovora o osiguranju i reosiguranju koji je zaključen uz posredovanje tog društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju;
- f) **Posrednik u osiguranju i reosiguranju** je fizičko lice koje je dobilo ovlaštenje Agencije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju i koje je upisano u registar posrednika u osiguranju i reosiguranju Agencije;
- g) **Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju** je pravno lice sa sjedištem u Federaciji, koje obavlja privrednu djelatnost pružanja usluga posredovanja u osiguranju i reosiguranju i koje je dobilo dozvolu Agencije za obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju;
- h) **Društvo za osiguranje** je dioničko društvo koje je upisano u sudski registar na osnovu odobrenja Agencije za obavljanje poslova osiguranja, kao i podružnice društva za osiguranje koje nije iz Federacije, a koje je osnovano u Federaciji ili posluje u Federaciji u skladu sa propisom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje društava za osiguranje;

- i) **Društvo za reosiguranje** je dioničko društvo koje je upisano u sudski registar na osnovu odobrenja Agencije za obavljanje poslova reosiguranja;
- j) **Podružnica** je organizaciona jedinica društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju na koju je društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju prenijelo dio ovlaštenja za zastupanje u pravnom prometu sa trećim licima i koja se kao organizaciona jedinica upisuje u sudski registar.

Član 3. (Primjena drugih propisa)

- (1) Na ugovore o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Na lica koja obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju i posredovanja u osiguranju i reosiguranju, a koja se osnivaju u obliku privrednih društava, u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe propisa koji uređuje poslovanje privrednih društava.
- (3) Na lica koje obavlja djelatnost zastupanja u osiguranju, a koje je organizovano kao poduzetnik za zastupanje u osiguranju, u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje obavljanje obrta i srodnih djelatnosti.
- (4) Na nadzor nad zastupnicima u osiguranju i posrednicima u osiguranju i reosiguranju, kao i na ovlaštenja Agencije u vršenju tog nadzora, shodno se primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuju osnivanje i poslovanje društava za osiguranje, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

POGLAVLJE II. ZASTUPANJE I POSREDOVANJE U OSIGURANJU I REOSIGURANJU

Odjeljak A. Zastupanje u osiguranju

Član 4. (Zastupnik u osiguranju)

- (1) Zastupnik u osiguranju obavlja poslove zastupanja u osiguranju na osnovu zaposlenja u društvu za zastupanje u osiguranju, poduzetniku za zastupanje u osiguranju, u podružnici društva za zastupanje u osiguranju u Federaciji čije je sjedište u Republici Srpskoj, u banci i u JP BH Pošta d.o.o Sarajevo i Hrvatska pošta d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: poštanski operateri).
- (2) Zastupnikom u osiguranju ne smatraju se lica koja obavljaju poslove zastupanja u osiguranju na osnovu zaposlenja u društvu za osiguranje.

Član 5. (Društvo za zastupanje u osiguranju)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju može se osnovati kao dioničko društvo, odnosno društvo s ograničenom odgovornošću, u skladu s propisom kojim se regulira poslovanje privrednih društava.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju ne može se upisati u sudski registar prije dobivanja dozvole Agencije.

- (3) Izraz „zastupanje u osiguranju“ odnosno izvedenicu tog izraza u firmi ili skraćenoj firmi može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo dozvolu Agencije iz člana 20. ovog zakona.

Član 6.
(Poduzetnik za zastupanje u osiguranju)

- (1) Poduzetnik za zastupanje u osiguranju može se osnovati prema propisu koji uređuje obrt i srodne djelatnosti.
- (2) Poduzetnik za zastupanje u osiguranju ne može se upisati u obrtni registar prije dobivanja dozvole Agencije.
- (3) Odredbe ovog zakona koje se odnose na društvo za zastupanje u osiguranju primjenjuju se i na poduzetnika za zastupanje u osiguranju, osim odredaba člana 5. ovog zakona.

Član 7.
(Ograničenje ovlaštenja zastupnika u osiguranju)

- (1) Ako je ovlaštenje zastupnika u osiguranju ograničeno samo na određeno područje, zastupnik u osiguranju ovlašten je za poduzimanje pravnih radnji iz člana 2. tačka a) ovog zakona samo u vezi s osiguranjima koja se odnose na imovinu iz tog područja, odnosno lica s prebivalištem na tom području.
- (2) Ako je ovlaštenje zastupnika u osiguranju ograničeno na način da zastupnik u osiguranju nije ovlašten za poduzimanje svih pravnih radnji iz člana 2. tačka a) ovog zakona ili na način iz stava (1) ovog člana, ograničenje ovlaštenja nema učinak prema ugovaraču osiguranja, osim ako mu je to ograničenje bilo poznato.
- (3) Zastupnik u osiguranju ne smije, u svoje ime i za svoj račun, naplaćivati premije osiguranja niti ostale iznose od ugovarača osiguranja.

Odjeljak B. Posredovanje u osiguranju i reosiguranju

Član 8.
(Posredovanje u osiguranju i reosiguranju)

Poslovi posredovanja u osiguranju i reosiguranju su poslovi brokera u osiguranju i reosiguranju.

Član 9.
(Posrednik u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Posrednik u osiguranju i reosiguranju smije obavljati poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju samo na osnovu zaposlenja u društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa sjedištem u Federaciji ili u podružnici društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj.
- (2) Pomoć pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje mogu pružati samo posrednici u osiguranju i reosiguranju i lica kojima je to dopušteno drugim zakonima kojima se uređuje obavljanje njihove djelatnosti.

Član 10.

(Odgovornost društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju)

Za postupke posrednika u osiguranju i reosiguranju odgovara društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Član 11.

(Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju može se osnovati kao dioničko društvo, odnosno društvo s ograničenom odgovornošću, u skladu s propisom koji uređuje poslovanje privrednih društava.
- (2) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju ne može se upisati u sudski registar prije dobivanja dozvole Agencije.
- (3) Društvo koje je dobilo dozvolu iz člana 24. ovog zakona u sudski registar mora upisati i koristiti u pravnom prometu u nazivu firme ili skraćenoj firmi izraz „posredovanje u osiguranju i reosiguranju“, odnosno izvedenicu tog izraza.

Član 12.

(Osiguranje od odgovornosti društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju)

Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju mora imati osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju u visini osigurane sume koja ne smije biti manja od 600.000 KM po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 960.000 KM za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

Član 13.

(Obaveze posrednika u osiguranju i reosiguranju prema ugovaraču osiguranja, ugovaraču reosiguranja, odnosno osiguraniku)

- (1) Posrednik u osiguranju i reosiguranju dužan je obavljati poslove posredovanja tako da štiti interese ugovarača osiguranja, ugovarača reosiguranja, odnosno osiguranika.
- (2) Radi ispunjavanja obaveze iz stava (1) ovog člana posrednik u osiguranju i reosiguranju je dužan:
 - a) osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja načiniti odgovarajuću analizu rizika i odgovarajuća načela pokrića, na osnovu informacija dobivenih od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja,
 - b) osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja pisano obrazložiti razlog svog prijedloga društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i izvijestiti ga o visini provizije određene za sklapanje ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju,
 - c) u ime ugovarača osiguranja, odnosno reosiguranja posredovati kod sklapanja ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju koje je u skladu sa zahtjevom ugovarača osiguranja, odnosno reosiguranja s obzirom na osigurateljno pokriće, pri čemu ta obaveza može biti ograničena samo na određene usluge osiguranja, odnosno reosiguranja, ako posrednik u osiguranju i reosiguranju o tome izričito obavijesti osiguranika,

- d) obavijestiti društvo za osiguranje, odnosno reosiguranje o traženju ponude ugovarača osiguranja, odnosno reosiguranja za sklapanje ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju i dostaviti sve pribavljene ponude od društava za osiguranje, odnosno reosiguranje, sa uslovima osiguranja i posebno ukazati na elemente uslova koji se odnose na obim pokrića,
 - e) uručiti ugovaraču osiguranja, odnosno reosiguranja policu osiguranja, odnosno ugovor o reosiguranju te druge akte vezane za ugovor o osiguranju, odnosno reosiguranju,
 - f) provjeriti sadržaj police osiguranja, odnosno ugovora o reosiguranju,
 - g) pružati pomoć ugovaraču osiguranja, ugovaraču reosiguranja, odnosno osiguraniku za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju, i to i prije i nakon nastupanja osiguranog slučaja, te se ponajprije brinuti da ugovarač osiguranja, ugovarač reosiguranja, odnosno osiguranik poduzme sve pravne radnje koje su bitne za očuvanje, odnosno realizaciju prava na osnovu ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju u rokovima određenim za poduzimanje tih pravnih radnji,
 - h) stalno provjeravati ugovore o osiguranju, odnosno reosiguranju koje je ugovarač osiguranja, odnosno reosiguranja sklopio njegovim posredovanjem te izraditi prijedloge za izmjenu ovih ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju radi što bolje zaštite interesa ugovarača osiguranja, ugovarača reosiguranja, odnosno osiguranika,
 - i) ugovaraču osiguranja, odnosno reosiguranja objasniti sve pravne i ekonomske veze sa pojedinim društvom za osiguranje, odnosno reosiguranje koje mogu utjecati na pristranost posrednika u osiguranju i reosiguranju pri izvršavanju obaveza prema ugovaraču osiguranja, odnosno reosiguranja.
- (3) Dokumente iz stava (2) tač. a), b) i e) ovog člana posrednik u osiguranju i reosiguranju dužan je dostaviti u materijalnom ili elektronskom obliku koji je dostupan osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja.

Član 14.

(Obaveze posrednika u osiguranju i reosiguranju prema društvu za osiguranje, odnosno reosiguranje)

- (1) Posrednik u osiguranju i reosiguranju dužan je, kod vršenja poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju zaštititi one interese društva za osiguranje, odnosno reosiguranje u onoj mjeri i u obimu u kojem ta obaveza postoji i za osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, odnosno reosiguranja.
- (2) Posrednik u osiguranju i reosiguranju, obavljajući poslove pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju i reosiguranju, dužan je obavijestiti društva za osiguranje, odnosno reosiguranje o svim okolnostima koje su od značaja za ocjenu rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.

Član 15.

(Izuzeca kod obavljanja poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju)

Zastupanjem u osiguranju, odnosno posredovanjem u osiguranju ne smatraju se poslovne aktivnosti pravnih lica kod kojih se zaključuju ugovori o osiguranju, ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) osnovna djelatnost tog pravnog lica nije zastupanje u osiguranju, odnosno posredovanje u osiguranju i reosiguranju,
- b) ugovor o osiguranju nije ugovor o životnom osiguranju,
- c) ugovor o osiguranju ne pokriva osiguranje od odgovornosti,
- d) osiguranje predstavlja dopunu robi ili usluzi koju pruža to pravno lice, ako takvo osiguranje pokriva:
 - 1) rizik kvara, gubitka, krađe ili oštećenja robe ili nekorištenja usluge koju to pravno lice dobavlja, ili
 - 2) oštećenje ili gubitak prtljage i druge rizike vezane za putovanje rezervisano kod tog pravnog lica,
- e) iznos godišnje premije osiguranja nije veći od 500 KM i ako ugovor o osiguranju, uključujući produženja, nije zaključen na razdoblje duže od pet godina.

Odjeljak C. Poslovi koji ne potpadaju u zastupanje, odnosno posredovanje

Član 16.

(Poslovi koji ne potpadaju u zastupanje, odnosno posredovanje)

Poslovima zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju ne smatraju se:

- a) usputno pružanje informacija u okviru druge poslovne djelatnosti, ako:
 - 1) pružalac ne poduzima dodatne korake u cilju pružanja pomoći potrošaču pri sklapanju odnosno izvršavanju ugovora o osiguranju,
 - 2) svrha te aktivnosti nije pomoći potrošaču pri sklapanju odnosno izvršavanju ugovora o reosiguranju,
- b) upravljanje odštetnim zahtjevima društva za osiguranje ili društva za reosiguranje na profesionalnom osnovu, likvidacija šteta ili stručna procjena odštetnih zahtjeva,
- c) puko pružanje podataka i informacija o potencijalnim osiguranicima, odnosno ugovarateljima osiguranja i reosiguranja zastupnicima u osiguranju, odnosno posrednicima u osiguranju i reosiguranju, društvima za osiguranje ili društvima za reosiguranje, ako pružalac ne poduzima dodatne korake s ciljem pružanja pomoći pri sklapanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju i
- d) puko pružanje informacija potencijalnim osiguranicima, odnosno ugovarateljima osiguranja i reosiguranja o proizvodima osiguranja ili reosiguranja, zastupniku u osiguranju, odnosno posredniku u osiguranju i reosiguranju, društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje, ako pružalac ne poduzima dodatne korake s ciljem pružanja pomoći pri sklapanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju.

POGLAVLJE III. OVLAŠTENJE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZASTUPANJA U OSIGURANJU, ODNOSNO POSREDOVANJA U OSIGURANJU I REOSIGURANJU

Član 17.

(Ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju)

- (1) Poslove zastupnika u osiguranju mogu obavljati samo fizička lica koja imaju ovlaštenje Agencije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.
- (2) Na zahtjev subjekata iz člana 19. st. (1) i (3) i člana 27. stav (1) ovog zakona, Agencija će izdati ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju licu iz stava (1) ovog člana koje:

- a) ima najmanje srednju stručnu spremu,
 - b) je uspješno položilo stručni ispit za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju,
 - c) nije pravosnažno osuđeno za krivična djela protiv privrede, te krivična djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
 - d) nije u posljednjih godinu dana imalo pravosnažno rješenje Agencije o oduzimanju ovlaštenja za zastupanje,
 - e) je izvršilo uplatu naknade u skladu s Odlukom o tarifama i naknadama Agencije.
- (3) Ovlaštenje za zastupanje prestaje da važi:
- a) na lični zahtjev zastupnika u osiguranju – fizičkog lica,
 - b) u slučaju smrti zastupnika u osiguranju – fizičkog lica,
 - c) istekom roka važenja upisa u registre Agencije,
 - d) ukidanjem ili poništenjem ovlaštenja.
- (4) Agencija propisuje pravila polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i dokumente kojima se dokazuje ispunjenost uslova iz stava (2) ovog člana, kao i postupak za izdavanje ovlaštenja za zastupanje i upis u registre Agencije.
- (5) Ovlaštenje za zastupanje važi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 18.

(Ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Agencija će izdati ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju licu koje ispunjava sljedeće uslove:
- a) uspješno je obavilo provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju,
 - b) da ima završen univerzitetski studij, čijim završetkom je steklo najmanje 180 ECTS bodova i ima najmanje jednogodišnje iskustvo u području poslova osiguranja,
 - c) da nije pravosnažno osuđeno za krivična djela protiv privrede, odnosno za krivična djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
 - d) da mu nije u posljednjih godinu dana pravosnažnim rješenjem Agencije oduzeto ovlaštenje za posredovanje,
 - e) da je izvršio uplatu naknade u skladu s Odlukom o tarifama i naknadama Agencije.
- (2) Ovlaštenje za posredovanje prestaje da važi:
- a) na lični zahtjev posrednika u osiguranju i reosiguranje - fizičkog lica,
 - b) u slučaju smrti posrednika u osiguranju i reosiguranje - fizičkog lica,
 - c) istekom roka važenja upisa u registre Agencije,
 - d) ukidanjem ili poništavanjem ovlaštenja.
- (3) Agencija propisuje pravila polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju i dokumente kojima se dokazuje ispunjenost uslova iz stava (1) ovog člana, kao i postupak za izdavanje ovlaštenja za posredovanje i upis u registre Agencije.
- (4) Ovlaštenje za posredovanje važi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE IV. OBAVLJANJE DJELATNOSTI ZASTUPANJA U OSIGURANJU, ODNOSNO POSREDOVANJA U OSIGURANJU I REOSIGURANJU

Član 19.

(Obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju)

- (1) Djelatnost zastupanja u osiguranju može obavljati:
 - a) društvo za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Federaciji koje ima dozvolu Agencije za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju,
 - b) poduzetnik za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Federaciji koji ima dozvolu Agencije za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju,
 - c) podružnice društava za zastupanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana smiju osim obavljanja poslova zastupanja u osiguranju pružati i usluge u skladu s ovim zakonom, ali ne smiju obavljati poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju.
- (3) Djelatnost zastupanja u osiguranju mogu obavljati i banke koje su za pružanje tih usluga dobile odobrenje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i koje imaju saglasnost Agencije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, te poštanski operateri koji su za obavljanje tih usluga dobili saglasnost Agencije.
- (4) Društva za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju, banke i poštanski operateri mogu zastupati više društava za osiguranje i za proizvode osiguranja u istim vrstama osiguranja, na osnovu pisane saglasnosti zastupanog društva za osiguranje.
- (5) Pravo da obavljaju poslove, odnosno djelatnost zastupanja u osiguranju, lica iz st. (1) i (3) ovog člana stiču upisom u registre Agencije.
- (6) Izuzetno, lica iz st. (1) i (3) ovog člana mogu obavljati poslove pružanja informacija o članstvu u dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugim radnjama o kojima se zainteresovana lica informišu o poslovanju dobrovoljnih penzijskih fondova, kao i podjele prospekata, a u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuje poslovanje društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima.
- (7) Društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju i pravna lica iz stava (3) ovog člana moraju imenovati odgovorno lice za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u svakoj podružnici u kojoj pružaju usluge zastupanja u osiguranju.
- (8) Na lica iz stava (3) ovog člana u obavljanju djelatnosti zastupanja u osiguranju shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojim se uređuje poslovanje i obavljanje djelatnosti društava za zastupanje u osiguranju, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i zaštite potrošača.

Član 20.

(Dozvola za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju)

- (1) Agencija će izdati dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na zahtjev osnivača odnosno pravnog lica koje namjerava obavljati poslove zastupanja u osiguranju u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju podnosilac zahtjeva dužan je priložiti sljedeće:
 - a) osnivački akt potpisan od svih osnivača,
 - b) dokaz o osiguranju osnivačkog kapitala,
 - c) plan poslovanja i finansijski plan za prve dvije godine poslovanja,
 - d) spisak dioničara, odnosno vlasnika uloga,
 - e) dokaz o imenovanju direktora, odnosno lica ovlaštenog za zastupanje društva za zastupanje u osiguranju, iz reda ovlaštenih zastupnika u osiguranju, koje je

- u radnom odnosu u društvu za zastupanje u osiguranju s punim radnim vremenom,
- f) da nije pravosnažno osuđeno za krivična djela protiv privrede, odnosno za krivična djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
 - g) izjavu o povezanim licima sa dokazom o povezanosti vlasništvom na kapitalu ili na drugi način sa društvom za osiguranje, društvom za zastupanje u osiguranju, društvom za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, kao i spisak lica s ličnim interesom, u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava,
 - h) dokaz o poslovnom prostoru za sjedište društva,
 - i) dokaz o izvršenoj uplati naknade u skladu s Odlukom o tarifama i naknadama Agencije.
- (3) Dozvola za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju prestaje da važi, a društvo za zastupanje u osiguranju briše se iz registra društava za zastupanje u osiguranju koji Agencija vodi u skladu s članom 39. ovog zakona:
- a) ako društvo za zastupanje u osiguranju ne počne poslovati u roku od šest mjeseci od izdavanja dozvole,
 - b) ako društvo za zastupanje u osiguranju ne obavlja poslove zastupanja u osiguranju duže od šest mjeseci,
 - c) otvaranjem postupka likvidacije ili stečaja nad društvom za zastupanje u osiguranju,
 - d) donošenjem odluke o prestanku poslovanja društva za zastupanje u osiguranju,
 - e) dovršetkom statusne promjene zbog koje društvo za zastupanje u osiguranju prestaje postojati,
 - f) istekom perioda važenja upisa u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona.
- (4) O nastupanju okolnosti iz stava (3) ovog člana društvo za zastupanje u osiguranju dužno je bez odgađanja da pisano obavijesti Agenciju.
- (5) Ako nastupi razlog iz stava (3) tač. a), b), d) i f) ovog člana, Agencija će donijeti rješenje kojim će utvrditi da je dozvola za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju prestala da važi.
- (6) Ovlašteni zastupnik u osiguranju, fizičko lice, koje je upisano u registre Agencije, a namjerava obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju kao poduzetnik za zastupanje u osiguranju, dužno je, uz zahtjev, Agenciji priložiti i podatke o poslovnom imenu, sjedištu i načinu obavljanja poduzetničke djelatnosti, kao i dokaz o izvršenoj uplati naknade u skladu s Odlukom o tarifama i naknadama Agencije.
- (7) Dozvola za zastupanje važi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 21.

(Saglasnost za zastupanje za banke i poštanske operatere)

- (1) Banka i poštanski operateri koji namjeravaju obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju dužni su Agenciji, uz zahtjev za dobivanje dozvole za zastupanje, pored dokumenata iz člana 20. stav (2) tač. c), g), h) i i) ovog zakona priložiti i:
- a) izvod iz registra poslovnih subjekata,
 - b) statut s upisanom djelatnošću zastupanja u osiguranju i saglasnosti nadležnih organa na te akte,
 - c) odluku o osnivanju organizacione jedinice za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju,

- d) dokaz o imenovanju rukovodioca organizacione jedinice za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju iz reda ovlaštenih zastupnika u osiguranju i
 - e) spisak zastupnika u osiguranju - fizičkih lica, radnika banke, odnosno poštanskih operatera koji će obavljati poslove zastupanja u osiguranju.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana dužna su u poslovnim knjigama osigurati posebnu evidenciju o obavljanju djelatnosti zastupanja u osiguranju, u skladu s ovim zakonom.
 - (3) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak za izdavanje saglasnosti za zastupanje.

Član 22.

(Zaključivanje i raskid ugovora o zastupanju u osiguranju)

- (1) Društvo za osiguranje može zaključiti ugovor o zastupanju u osiguranju s poduzetnikom za zastupanje u osiguranju, društvom za zastupanje u osiguranju, podružnicom društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, bankom ili poštanskim operaterima.
- (2) Ugovor iz stava (1) ovog člana obavezno se zaključuje u pisanoj formi, a primjerak ugovora o zastupanju, kao i primjerak ugovora o izmjeni osnovnog ugovora, društvo za osiguranje dužno je dostaviti Agenciji u roku 15 dana od dana zaključivanja ugovora, odnosno od dana izmjene osnovnog ugovora.
- (3) Ukoliko dođe do raskida ugovora iz stava (1) ovog člana, društvo za osiguranje dužno je, bez odgađanja, pisanim putem obavijestiti Agenciju o istom.
- (4) Društvo za osiguranje dužno je na svojoj internet stranici objavljivati ažuriranu evidenciju zastupnika u osiguranju s kojima ima zaključen ugovor o zastupanju.

Član 23.

(Obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju može obavljati društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa sjedištem u Federaciji koje ima dozvolu Agencije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju.
- (2) Pored lica iz stava (1) ovog člana, djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju, u skladu sa ovim zakonom, obavljaju i podružnice društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj.
- (3) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju smije obavljati samo poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju i obavljati druge poslove u skladu s ovim zakonom.
- (4) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju iz stava (1) ovog člana ne smije obavljati poslove zastupanja u osiguranju.
- (5) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju može osim poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju obavljati i poslove ponude penzijskih programa dobrovoljnih penzijskih fondova u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuje poslovanje dobrovoljnih penzijskih fondova, kao i sarađivati sa drugim licima ovlaštenim za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju u obavljanju poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju pod uslovima propisanim pravilnikom Agencije.
- (6) Pravo da obavljaju poslove, odnosno djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju, lica iz st. (1) i (2) ovog člana stiču upisom u registre Agencije.

Član 24.

(Dozvola za obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Agencija će izdati dozvolu za obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju na zahtjev osnivača ili pravnog lica koje namjerava obavljati poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (2) Zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju podnosilac zahtjeva dužan je priložiti dokaze iz kojih proizlazi da ispunjava uslove:
 - a) da je osnovni kapital uplaćen u novcu u iznosu od najmanje 50.000 KM i najmanje dva posrednika u osiguranju i reosiguranju koji će na osnovu ugovora o radu biti zaposleni na puno radno vrijeme,
 - b) dostavljanje izjave o povezanim licima s dokazom o povezanosti vlasništvom na kapitalu ili na drugi način s društvom za osiguranje, društvom za zastupanje u osiguranju ili društvom za posredovanje u osiguranju i reosiguranju radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, kao i spisak lica s ličnim interesom, u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava,
 - c) osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju iz člana 12. ovog zakona,
 - d) da nije pravosnažno osuđen za krivična djela protiv privrede, odnosno za krivična djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
 - e) dostavljanje plana poslovanja i finansijskog plana za prve dvije godine poslovanja,
 - f) spisak dioničara, odnosno vlasnika uloga,
 - g) o poslovnom prostoru za sjedište društva,
 - h) o izvršenoj uplati naknade u skladu s Odlukom o tarifama i naknadama Agencije.
- (3) Član uprave, odnosno direktor društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju mora imati ovlaštenje Agencije iz člana 2. tačka f) ovog zakona i biti u tom društvu zaposlen na puno radno vrijeme.
- (4) Dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju prestaje da važi, a društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju briše se iz registra društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju koji Agencija vodi u skladu s članom 39. ovog zakona:
 - a) istekom perioda važenja upisa u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona,
 - b) ako društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju ne počne poslovati u roku od šest mjeseci od izdavanja dozvole,
 - c) ako društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju ne obavlja poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju duže od šest mjeseci,
 - d) po sili zakona, otvaranjem postupka likvidacije ili stečaja nad društvom za posredovanje u osiguranju i reosiguranju,
 - e) donošenjem odluke o prestanku poslovanja društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju,
 - f) po sili zakona dovršetkom statusne promjene zbog koje društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju prestaje postojati.
- (5) O nastupanju okolnosti iz stava (4) ovog člana društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je bez odgađanja pisano obavijestiti Agenciju.

- (6) Ako nastupi razlog iz stava (4) tač. a), b), c) i e) ovog člana, Agencija će donijeti rješenje kojim će utvrditi da je dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju prestala važiti.
- (7) Agencija propisuje postupak za izdavanje dozvole za posredovanje.
- (8) Dozvola za posredovanje važi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 25.

(Poseban račun posrednika u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju može primati uplate sredstava koja osiguranik, odnosno ugovarač osiguranja plati na ime premije za ugovor o osiguranju, sredstava koja društvo za osiguranje plati za račun osiguranika na ime naknade ili sume iz ugovora o osiguranju zaključenog uz posredovanje društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, samo ako je za to izričito i posebno ovlašteno ugovorom, odnosno na osnovu posebnog ovlaštenja.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana evidentiraju se na posebnom računu, odnosno odvojeno od sredstva koja se koriste za poslovanje društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.
- (3) Sredstva iz stava (1) ovog člana ne ulaze u imovinu, niti u likvidacionu ili stečajnu masu društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, ne mogu biti predmet prisilnog izvršenja, niti se mogu koristiti za izmirenje potraživanja povjerilaca društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Član 26.

(Pripajanje i spajanje)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju koje pripoji drugo društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju mora prije upisa odluke o pripajanju u sudski registar od Agencije dobiti odobrenje za pripajanje.
- (2) Društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju koja se spajaju moraju prije upisa odluke o spajanju u sudski registar od Agencije dobiti odobrenje za spajanje te dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju za novo društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju koje je nastalo njihovim spajanjem.

Član 27.

(Obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju putem podružnice)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Federaciji može obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju u Republici Srpskoj, isključivo putem podružnice.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Republici Srpskoj može obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju u Federaciji, isključivo putem podružnice.

- (3) Agencija propisuje postupak osnivanja podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Član 28.

(Osnivanje podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Federaciji)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Federaciji, koje namjerava obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju putem podružnice u Republici Srpskoj, dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju i dostaviti:
- odluku o osnivanju podružnice u Republici Srpskoj,
 - podatke o ovlaštenom licu za zastupanje podružnice u Republici Srpskoj i
 - dokaz o poslovnom prostoru u kojem će biti sjedište podružnice u Republici Srpskoj.
- (2) Agencija je dužna, u roku od 30 dana od prijema obavijesti iz stava (1) ovog člana, u pisanoj formi obavijestiti Agenciju za nadzor osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija RS) o:
- namjeri društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju,
 - činjenici da je društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju upisano u registre Agencije i
 - ovlaštenom licu za zastupanje podružnice u Republici Srpskoj.
- (3) Podružnica u Republici Srpskoj osniva se u skladu s ovim zakonom, propisima Republike Srpske kojima se uređuje poslovanje privrednih društava i propisima kojima se uređuje poslovanje društava za zastupanje u osiguranju i društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, a nadzor nad radom podružnice vrši Agencija RS.

Član 29.

(Osnivanje podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Republici Srpskoj)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Republici Srpskoj, koje namjerava obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju putem podružnice u Federaciji, dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju i dostaviti:
- odluku o osnivanju podružnice u Federaciji,
 - podatke o ovlaštenom licu za zastupanje podružnice u Federaciji,
 - dokaz da je društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju upisano u registre Agencije RS i
 - dokaz o poslovnom prostoru za sjedište podružnice u Federaciji.
- (2) Agencija vrši upis podružnice u registre Agencije nakon izvršenog uvida u dokumentaciju iz stava (1) ovog člana i prijema obavještenja Agencije RS da je upoznata s namjerom obavljanja djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno

posredovanja u osiguranju i reosiguranju iz stava (1) ovog člana, putem podružnice u Federaciji.

- (3) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Republici Srpskoj može početi s poslovanjem putem podružnice u Federaciji poslije izvršenog upisa podružnice u registar poslovnih subjekata i u registre Agencije.
- (4) Podružnica u Federaciji osniva se i posluje u skladu s ovim zakonom i propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, a nadzor nad radom podružnice vrši Agencija.

Član 30.

(Obaveza zastupnika u osiguranju i posrednika u osiguranju i reosiguranju o pružanju informacija)

- (1) Zastupnik u osiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju dužan je prije sklapanja ugovora o osiguranju, odnosno ugovora o reosiguranju, kao i pri izmjenama i dopunama, odnosno obnavljanju ugovora dati ugovaraču osiguranja, odnosno ugovaraču reosiguranja sljedeće podatke:
 - a) ime i prezime te adresu,
 - b) registar u kojem je prijavljen i način njegove provjere,
 - c) društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju u kojem radi,
 - d) nazive društava za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje s kojima ima sklopljen ugovor,
 - e) podatke o vansudskom postupku rješavanja sporova i internom postupku rješavanja pritužbi zainteresovanih lica iz člana 41. ovog zakona,
 - f) svakoj pravnoj ili finansijskoj ovisnosti tog društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju od društva za osiguranje s kojim će biti zaključen ugovor o osiguranju, uključujući svako neposredno ili posredno posjedovanje 10% i više procenata kapitala ili glasačkih prava u tom društvu, a koji bi mogao utjecati na slobodu izbora društva za osiguranje i
 - g) svakoj pravnoj ili finansijskoj ovisnosti društva za osiguranje s kojim će biti zaključen ugovor o osiguranju ili reosiguranju, od tog društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, uključujući svako neposredno ili posredno posjedovanje 10% i više procenata kapitala ili glasačkih prava u tom društvu za zastupanje u osiguranju, odnosno društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.
- (2) Posrednik u osiguranju i reosiguranju dužan je analizu iz člana 13. stava (2) tačke a) ovog zakona izraditi na osnovu primjereno velikog broja ugovora o osiguranju, odnosno ugovora o reosiguranju dostupnih na tržištu koji mu omogućavaju davanje preporuka u skladu sa stručnim kriterijima, kako bi ugovarač osiguranja, odnosno reosiguranja sklapanjem takva ugovora ostvario svoje potrebe i zahtjeve.
- (3) Posrednik u osiguranju i reosiguranju prije sklapanja ugovora dužan je na osnovu podataka dobivenih od ugovarača osiguranja, ugovarača reosiguranja, odnosno osiguranika odrediti potrebe i želje, kao i razloge za savjete ugovaraču osiguranja, ugovaraču reosiguranja, odnosno osiguraniku vezano za ugovore o osiguranju, odnosno reosiguranju.

Član 31.
(Oblik pružanja informacija zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Podaci iz člana 30. ovog zakona daju se ugovaraču osiguranja, odnosno ugovaraču reosiguranja:
 - a) u pisanom obliku na papiru ili na drugom trajnom mediju koji je dostupan ugovaraču osiguranja, odnosno ugovaraču reosiguranja,
 - b) na način razumljiv ugovaraču osiguranja, odnosno ugovaraču reosiguranja i
 - c) na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, podaci se mogu dati usmeno na zahtjev ugovarača osiguranja, odnosno ugovarača reosiguranja ili kada je pokrivenje rizika potrebno odmah.
- (3) U slučajevima iz stava (2) ovog člana podaci se moraju dati na način propisan stavom (1) ovog člana neposredno nakon sklapanja ugovora o osiguranju, odnosno ugovora o reosiguranju.

Član 32.
(Obaveza društva za osiguranje)

Društvo za osiguranje mora koristiti samo usluge zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju registrovanih u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona.

Član 33.
(Poslovne evidencije)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, dužno je voditi ažurnu poslovnu evidenciju s podacima o:
 - a) zastupnicima u osiguranju - fizičkim licima i
 - b) društvima za osiguranje s kojima imaju zaključen ugovor o zastupanju u osiguranju.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, dužno je posjedovati i čuvati sljedeću dokumentaciju:
 - a) ugovore o radu ili druge ugovore sa zastupnicima u osiguranju,
 - b) ugovore o zastupanju u osiguranju zaključene sa društvima za osiguranje,
 - c) police osiguranja ili ponude na osnovu kojih su zaključene police osiguranja i
 - d) materijalno-finansijsku dokumentaciju (obračune provizija, račune ispostavljene prema društvima za osiguranje i drugu dokumentaciju koja proizađe iz procesa zaključivanja ugovora o osiguranju u ime i za račun društava za osiguranje).
- (3) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je voditi ažurnu poslovnu evidenciju s podacima o:
 - a) posrednicima u osiguranju i reosiguranju - fizičkim licima,
 - b) društvima za osiguranje s kojima imaju zaključen ugovor o posredovanju u osiguranju i

- c) ugovaračima osiguranja.
- (4) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je posjedovati i čuvati dokumentaciju u vezi s obavljanjem djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju, kao što su:
 - a) ugovori o radu ili drugi ugovori s posrednikom u osiguranju i reosiguranju – fizičkim licem,
 - b) ugovore o posredovanju u osiguranju zaključene s društvima za osiguranje,
 - c) ugovore o posredovanju u osiguranju zaključene s osiguranikom, odnosno ugovaračem osiguranja,
 - d) kopije police osiguranja zaključene između osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja i društva za osiguranje, uz posredovanje društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Član 34.
(Shodna primjena odredaba)

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju odnosi društva za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnika za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju s društvom za osiguranje, shodno se primjenjuju na međusobne odnose i s društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Član 35.
(Obaveza društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje, podružnica društva za zastupanje sa sjedištem u Republici Srpskoj, banka i poštanski operateri moraju koristiti samo usluge zastupnika u osiguranju registrovanih u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona.
- (2) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj mora koristiti samo usluge posrednika u osiguranju i reosiguranju registrovanih u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona.

Član 36.
(Provizija)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju nema pravo od ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika zahtijevati plaćanje provizije ili bilo kakvu drugu naplatu.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, za svoj rad ima pravo na proviziju od društva za osiguranje u čije ime i za čiji račun zaključuje ugovor o osiguranju.
- (3) U slučaju da Agencija utvrdi da je dugoročno ugrožen finansijski položaj i finansijska disciplina društava za osiguranje i nesmetano funkcioniranje tržišta osiguranja zbog ugovorene provizije zastupnika u osiguranju, Agencija donosi akt kojim propisuje ograničenje iznosa provizije zastupnika u osiguranju, kao i akt kojim uređuje i druge međusobne odnose zastupnika u osiguranju sa društvom za osiguranje ili povezanim licima društva za osiguranje.

- (4) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju nema pravo od ugovarača osiguranja, ugovarača reosiguranja, odnosno osiguranika zahtijevati plaćanje provizije ili kakvu drugu naplatu osim ako nije ugovorom s ugovaračem osiguranja, odnosno s ugovaračem reosiguranja izričito pismeno drugačije ugovoreno.
- (5) Ako je ugovorom s ugovaračem osiguranja, odnosno s ugovaračem reosiguranja iz stava (4) ovog člana izričito pisano ugovoreno da društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju ima pravo na proviziju ili bilo kakvu drugu naplatu, nema pravo od društva za osiguranje zahtijevati proviziju ili bilo kakvu drugu naplatu po istom ugovoru o osiguranju, odnosno ugovoru o reosiguranju u kojima je posredovao.
- (6) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju ne smije se naknadno dogovoriti o promjeni načina obračuna, odnosno o visini provizije za sklopljene ugovore o osiguranju, odnosno ugovore o reosiguranju u kojima je posredovao.

Član 37. (Poslovne knjige i finansijski izvještaji)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je voditi poslovne knjige, sastavljati knjigovodstvene isprave, vrednovati imovinu i obaveze te sastavljati finansijske izvještaje u skladu s propisom koji regulira poslovanje privrednih društava i propisom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, poštujući pritom računovodstvene i finansijske standarde i načela te opće računovodstvene pretpostavke, ako to ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sastavlja polugodišnji i godišnji finansijski izvještaj te statističke izvještaje.
- (3) Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je Agenciji dostaviti godišnji finansijski izvještaj najkasnije u roku od tri mjeseca nakon isteka kalendarske godine, a polugodišnji finansijski izvještaj najkasnije u roku od 30 dana nakon isteka polugodišta za koje se i izvještaj sastavlja.
- (4) Poduzetnik za zastupanje, društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, banka i poštanski operateri dužni su Agenciji dostaviti polugodišnji statistički izvještaj u roku od 30 dana od proteka polugodišta za koje se izvještaj sastavlja. Godišnji statistički izvještaj dostavlja se najkasnije u roku od tri mjeseca nakon isteka kalendarske godine.
- (5) Agencija će propisati oblik i sadržaj i izvještaja iz st. (2) i (4) ovog člana.

Član 38. (Izvještavanje)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je Agenciju izvještavati i o sljedećem:
 - a) o promjeni podataka koji se upisuju u registar poslovnih subjekata, odnosno registraciono tijelo i u registre Agencije,

- b) o strukturi i obimu poslova zastupanja u osiguranju, odnosno poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju prema društvima za osiguranje, odnosno društvima za reosiguranje koje je obavilo u pojedinoj godini,
 - c) o ispunjavanju obaveza iz člana 12. ovog zakona,
 - d) namjeri prestanka obavljanja djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju,
 - e) namjeri osnivanja ili prestanku poslovanja podružnice u Republici Srpskoj,
 - f) prigovorima koje prima u skladu s odredbama ovog zakona kojima se uređuje zaštita potrošača.
- (2) Agencija propisuje sadržaj, način i rokove dostavljanja podataka iz stava (1) ovog člana.

Član 39.

(Registar zastupnika u osiguranju i posrednika u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Agencija vodi registre:
- a) društava za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnika za zastupanje u osiguranju, koja imaju, u skladu s ovim zakonom, na području Federacije pravo obavljati poslove zastupanja u osiguranju,
 - b) društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju koja imaju, u skladu s ovim zakonom, na području Federacije pravo obavljati poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju,
 - c) zastupnika u osiguranju i
 - d) posrednika u osiguranju i reosiguranju.
- (2) Registri iz stava (1) ovog člana su javni.
- (3) Registri društava za zastupanje u osiguranju, odnosno društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju moraju sadržavati podatke o odgovornim licima društva za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.
- (4) Upis društva za zastupanje u osiguranju, poduzetnika za zastupanje u osiguranju i društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju u registre Agencije vrši se nakon što podnesu Agenciji dokaz o izvršenoj registraciji iz čl. 5., 6. i 11. ovog zakona.
- (5) Registrovanje zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju vrši se na period od četiri godine od dana upisa u registre Agencije.
- (6) Pravna i fizička lica iz stava (1) ovog člana dužna su pisano izvještavati Agenciju o promjeni podataka koje Agencija vodi u registru.
- (7) Agencija je dužna voditi ažurirane registre na dnevnoj osnovi i svaku promjenu vezanu za ukidanje ili poništenje ovlaštenja, odnosno dozvole za zastupanje u osiguranju, ukidanje ili poništenje ovlaštenja, odnosno dozvole za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, te prestanak važenja istih uredno evidentirati, odnosno izvršiti brisanje iz registara.

Član 40.

(Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti)

Na društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnika za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, koji obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, u vrsti

životnog osiguranja, primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Član 41.
(Zaštita potrošača)

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužni su:
 - a) osigurati zaštitu prava i interesa osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, u skladu s propisima, pravilima struke i dobrim poslovnim običajima,
 - b) osigurati postupak koji osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja omogućava podnošenje prigovora,
 - c) navesti informaciju o mogućnosti, načinu i roku podnošenja prigovora, obaveznom sadržaju prigovora, adresi ili adresi elektronske pošte za primanje prigovora i roku dostavljanja odgovora na prigovor.
- (2) Na svaki primljeni pismeni prigovor društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužni su pismeno odgovoriti najkasnije u roku od 30 dana i obavijestiti podnosioca prigovora o pravu na:
 - a) pokretanje postupka kod Ombudsmana u osiguranju radi vansudskog rješavanja spora i
 - b) podnošenje tužbe sudu.
- (3) Društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužno je informisati osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o mogućnosti zaključenja ugovora o posredovanju u osiguranju s više društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.
- (4) Osiguranik, odnosno ugovarač osiguranja ima pravo izbora jednog ili više društava za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnika za zastupanje u osiguranju i društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.
- (5) Društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužni su informisati osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o mogućnosti zaključenja ugovora o osiguranju s jednim ili s više društava za osiguranje.

POGLAVLJE V. NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Član 42.
(Subjekti nadzora)

- (1) Nadzor nad obavljanjem poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju vrši Agencija.
- (2) Subjekom nadzora smatra se lice kojem Agencija izdaje ovlaštenje ili dozvolu za zastupanje u osiguranju, odnosno izdaje ovlaštenje ili dozvolu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, kao i podružnice društava za zastupanje u osiguranju, odnosno društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj.
- (3) Subjekom nadzora smatra se i lice koje obavlja poslove ili djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez ovlaštenja, odnosno dozvole Agencije.
- (4) Nadzor nad subjektima nadzora vrše ovlaštena lica Agencije, uvidom u poslovnu dokumentaciju, poslovne knjige, finansijske i druge izvještaje, te ostale podatke i evidencije koje su subjekti nadzora dužni voditi ili dostavljati Agenciji.
- (5) Ovlaštena lica Agencije mogu vršiti nadzor i neposredno u poslovnim prostorijama subjekata nadzora. Subjekti nadzora dužni su ovlaštenim licima

- Agencije omogućiti pristup u poslovne prostorije, dati na uvid i dostaviti traženu dokumentaciju i isprave, te osigurati druge uslove potrebne za vršenje nadzora.
- (6) Subjekti nadzora su za vršenje nadzora dužni platiti Agenciji naknadu za nadzor, čiju visinu, način obračuna i plaćanja propisuje Agencija svojom tarifom.

Član 43.

(Ograničavanje iznosa provizije zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Ukoliko ovlaštena lica Agencije u vršenju nadzora utvrde da visina provizije zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju, ugrožava finansijski položaj i finansijsku disciplinu društva za osiguranje i nesmetano funkcioniranje tržišta osiguranja, Agencija može donijeti pojedinačni akt kojim propisuje ograničenje iznosa provizije zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju.
- (2) Agencije propisuje kriterije i uslove za ograničavanje iznosa provizije zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju.

Član 44.

(Kontrola neovlaštenog obavljanja poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju)

- (1) Agencija je ovlaštena vršiti kontrolu lica koje obavlja poslove ili djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, a koja ne posjeduju ovlaštenje, odnosno dozvolu Agencije.
- (2) Agencija je ovlaštena licu iz stava (1) ovog člana naložiti prestanak obavljanja poslova ili djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, te podnijeti prijavu nadležnom organu za neovlašteno vršenje poslova ili djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju. Istovremeno Agencija je dužna objaviti, na svojoj internet stranici i u sredstvima javnog informisanja, upozorenje o neovlaštenom obavljanju poslova ili djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Član 45.

(Ukidanje ili poništenje ovlaštenja za zastupanje, odnosno ovlaštenja za posredovanje)

- (1) Agencija će ukinuti ili poništiti ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju:
- ako je ovlaštenje dobiveno na osnovu navođenja neistinitih podataka i
 - ako su prestali postojati uslovi iz člana 17. stava (2), odnosno iz člana 18. stava (1) ovog zakona.
- (2) Agencija može ukinuti ili poništiti ovlaštenje za zastupanje, odnosno ovlaštenje za posredovanje u sljedećim slučajevima:
- kada zastupnik u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju, odnosno fizičko lice, ne postupi po nalogu Agencije i

- b) ako zastupnik u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju, odnosno fizičko lice, u periodu od dvije godine, počini prekršaj u povratu propisan u članu 50. ovog zakona.
- (3) U slučaju oduzimanja ovlaštenja za zastupanje, odnosno ovlaštenja za posredovanje, fizičko lice kojem je oduzeto ovlaštenje ne može podnijeti zahtjev za ponovno izdavanje ovlaštenja prije isteka roka od godinu dana od dana pravosnažnosti rješenja o ukidanju ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Član 46.

(Ukidanje ili poništenje dozvole za zastupanje, odnosno dozvole za posredovanje)

- (1) Agencija će ukinuti ili poništiti rješenje kojim je dala dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju u sljedećim slučajevima:
- a) ako je dozvola pribavljena navođenjem neistinitih podataka,
 - b) ako društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, nema osiguranu odgovornost u skladu s članom 12. ovog zakona,
 - c) ako društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno zastupnik u osiguranju koji radi za društvo, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno ako društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju, koji radi za društvo, učestalo krši odredbe čl. 13. i 30. ovog zakona i
 - d) ako su prestali postojati uslovi iz člana 20. stav (2), odnosno člana 24. stav (2) ovog zakona.
- (2) Agencija može oduzeti dozvolu za zastupanje, odnosno dozvolu za posredovanje u sljedećim slučajevima:
- a) ako društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, učestalo krši obaveze pravovremenog i potpunog izvještavanja Agencije određene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega,
 - b) ako društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, ne izvršava rješenja Agencije o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti u zadanom roku,
 - c) ako društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju postupa protivno odredbi člana 2. tač. a) i e) ovog zakona ili ako obavlja poslove za koje nije ovlašten,
 - d) ako je društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju pravosnažno proglašeno krivim za krivično djelo pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti ili proglašeno krivim zbog težeg kršenja odredaba propisa kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i
 - e) ako društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, u periodu od dvije godine, počini prekršaj u povratu propisan u članu 48. stavu (1) i članu 49. stavu (1) ovog zakona.

- (3) U slučaju oduzimanja dozvole za zastupanje, odnosno dozvole za posredovanje, lice kojem je oduzeta dozvola ne može podnijeti zahtjev za ponovno izdavanje dozvole prije isteka roka od godinu dana od dana pravosnažnosti rješenja o ukidanju ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

**Član 47.
(Prekršaji)**

- (1) Novčanom kaznom od 50.000 KM kaznit će se za prekršaj društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, a nisu upisani u registre Agencije (član 19. stav (5) i član 23. stav (6) ovog zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom od 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana poduzetnik za zastupanje u osiguranju.
- (4) Novčanom kaznom od 10.000 KM kaznit će se za prekršaj zastupnik u osiguranju - fizičko lice i posrednik u osiguranju i reosiguranju - fizičko lice ako obavlja poslove zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, a nije upisan u registre Agencije (član 19. stav (5) i član 23. stav (6) ovog zakona).

**Član 48.
(Prekršaji pravnog lica)**

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:
- a) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka i poštanski operateri ako naplate premiju osiguranja ili ostale iznose od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja (član 7. stav (3) ovog zakona),
- b) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne osiguraju osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti posredovanja u osiguranju i reosiguranju u visini propisane osigurane sume (član 12. ovog zakona),
- c) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako uz djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju obavljaju i druge poslove osim propisanih (član 19. stav (2) i član 23. stav (3) ovog zakona),
- d) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka i poštanski operateri ako zastupaju više društava za osiguranje, bez pismene saglasnosti zastupanih društava za osiguranje (član 19. stav (4) ovog zakona),

- e) društvo za osiguranje i društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima ako ne zaključe ugovor o zastupanju na propisani način (član 22. stav (1) ovog zakona),
 - f) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne osiguraju da u toku poslovanja osnovni kapital u novcu bude najmanje u visini propisanog iznosa (član 24. stav (2) tačka a) ovog zakona),
 - g) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako primi sredstva od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, kao i sredstva društva za osiguranje bez izričitog i pismenog ovlaštenja (član 25. stavak (1) ovog zakona),
 - h) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako sredstva osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, kao i sredstva društva za osiguranje ne vode na posebnom računu (član 25. stav (2) ovog zakona),
 - i) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka i poštanski operateri ako s društvom za osiguranje, odnosno s društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, ugovore veći iznos provizije od maksimalno propisanog iznosa (član 36. stav (3) ovog zakona) i
 - j) društvo za osiguranje i društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima ako s društvom za zastupanje u osiguranju, podružnicom društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, poduzetnikom za zastupanje u osiguranju, bankom i poštanskim operaterima ugovore veći iznos provizije od maksimalno propisanog iznosa (član 36. stav (3) ovog zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:
- a) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne štite interese osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, na propisani način (član 13. st. (1) i (2) ovog zakona),
 - b) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne dostave osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja dokumente u materijalnom ili elektronskom obliku (član 13. stav (3) ovog zakona),
 - c) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne štiti interese društva za osiguranje (član 14. stav (1) ovog zakona),
 - d) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne obavijeste društvo za osiguranje o svim okolnostima koje su od značaja za ocjenu rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate (član 14. stav (2) ovog zakona),
 - e) banka i poštanski operateri ako u poslovnim knjigama ne osiguraju posebnu evidenciju o obavljanju djelatnosti zastupanja u osiguranju (član 21. stav (2) ovog zakona),
 - f) društvo za osiguranje i društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima ako ugovor o zastupanju u osiguranju ne zaključe u pisanoj formi i ne dostave primjerak tog ugovora Agenciji (član 22. stav (2) ovog zakona),

- g) društvo za osiguranje i društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima ako bez odgađanja pismenim putem ne obavijeste Agenciju o raskidu ugovora o zastupanju u osiguranju i obavještenje o raskidu ili prestanku važenja tog ugovora ne objave na svojoj internet stranici (član 22. st. (3) i (4) ovog zakona),
- h) društvo za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju ako prethodno ne pribave saglasnost Agencije za statusne promjene (član 26. ovog zakona),
- i) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne obavijeste osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o propisanim podacima i na propisani način (čl. 30. i 31. ovog zakona),
- j) društvo za osiguranje, društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako koristi usluge zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju koji nisu registrovani u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona (čl. 32. i 35. ovog zakona),
- k) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne vode ažurnu evidenciju s minimalnim sadržajem propisanih podataka i ne čuvaju dokumentaciju u vezi s obavljanjem djelatnosti zastupanja u osiguranju (član 33. ovog zakona),
- l) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne vode poslovne knjige i ne sačinjavaju, odnosno ne dostavljaju Agenciji propisane izvještaje na propisani način (član 37. ovog zakona),
- m) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne obavijeste Agenciju o propisanim podacima (član 38. ovog zakona),
- n) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne osiguraju zaštitu prava i interesa osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja u skladu s propisima, pravilima struke i dobrim poslovnim običajima (član 41. stav (1) tačka a) ovog zakona),
- o) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako

ne uspostave postupak koji će osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja omogućiti podnošenje prigovora, te ne navedu podatke o mogućnosti, načinu i roku podnošenja prigovora i obaveznom sadržaju prigovora (član 41. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona),

- p) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako pismeno ne odgovore u propisanom roku i ne obavijeste podnosioca prigovora o pravu na pokretanje postupka kod Ombudsmena u osiguranju radi vansudskog rješavanja spora i o podnošenju tužbe sudu (član 41. stav (2) ovog zakona),
 - r) društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne informiše osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja da ima mogućnost da zaključi ugovor o posredovanju u osiguranju s više društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju (član 41. stav (3) ovog zakona) i
 - s) društvo za zastupanje u osiguranju, podružnica društva za zastupanje u osiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj, banka, poštanski operateri, društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju i podružnica društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj ako ne informiše osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja da ima mogućnost da zaključi ugovor o osiguranju s jednim ili više društava za osiguranje (član 41. stav (5) ovog zakona).
- (3) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje:
- a) obavlja djelatnost zastupanja u osiguranju bez dozvole Agencije za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju (član 19. st. (1) i (3) ovog zakona) i
 - b) obavlja djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez dozvole Agencije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju (član 23. st. (1) i (2) ovog zakona).
- (4) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.
- (5) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.500 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (2) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.
- (6) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (3) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 49. (Prekršaji poduzetnika)

- (1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik za zastupanje u osiguranju ako:
 - a) naplaćuje premije osiguranja ili ostale iznose od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja (član 7. stav (3) ovog zakona),
 - b) djelatnost zastupanja u osiguranju ne obavlja kao isključivu djelatnost (član 19. stav (2) ovog zakona),
 - c) zastupa više društava za osiguranje bez pismene saglasnosti zastupanih društava za osiguranje (član 19. stav (4) ovog zakona) i

- d) sa društvom za osiguranje, odnosno sa društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, ugovori veći iznos provizije od maksimalno propisanog iznosa (član 36. stav (3) ovog zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 800 KM do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik za zastupanje u osiguranju ako:
- a) ne obavijesti osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o propisanim podacima i na propisani način (čl. 30. i 31. ovog zakona),
 - b) ne vodi ažurnu evidenciju s minimalnim sadržajem propisanih podataka i ne čuva dokumentaciju u vezi sa obavljanjem djelatnosti zastupanja u osiguranju (član 33. ovog zakona),
 - c) koristi usluge zastupnika u osiguranju koji nisu registrovani u registre Agencije iz člana 39. ovog zakona (član 35. stav (1) ovog zakona),
 - d) Agenciji ne dostavi statistički izvještaj u propisanom roku (član 37. stav (4) ovog zakona)
 - e) ne obavijesti Agenciju o propisanim podacima (član 38. ovog zakona),
 - f) ne osigura zaštitu prava i interesa osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja u skladu sa propisima, pravilima struke i dobrim poslovnim običajima (član 41. stav (1) tačka a) ovog zakona),
 - g) ne uspostavi postupak koji će osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja omogućiti podnošenje prigovora, te ne navede podatke o mogućnosti, načinu i roku podnošenja prigovora i obaveznom sadržaju prigovora (član 41. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona),
 - h) pismeno ne odgovori u propisanom roku i ne obavijesti podnosioca prigovora o pravu na pokretanje postupka kod Ombudsmena u osiguranju radi vansudskog rješavanja spora i o podnošenju tužbe sudu (član 41. stav (2) ovog zakona) i
 - i) ne informiše osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja da ima mogućnost da zaključi ugovor o osiguranju s jednim ili više društava za osiguranje (član 41. stav (5) ovog zakona).

Član 50. (Prekršaji fizičkog lica)

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice:

- a) koje obavlja poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez ovlaštenja Agencije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju (član 2. tačka f) ovog zakona),
- b) posrednik u osiguranju i reosiguranju ako poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju ne obavlja na propisani način (član 2. tačka f) i član 9. stav (1) ovog zakona),
- c) zastupnik u osiguranju ako poslove zastupanja ne obavlja na propisani način (član 4. stav (1) ovog zakona),
- d) zastupnik u osiguranju ako naplaćuje premije osiguranja ili ostale iznose od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja (član 7. stav (3) ovog zakona),
- e) posrednik u osiguranju i reosiguranju ako ne štiti interese ugovarača osiguranja, ugovarača reosiguranja, odnosno osiguranika na propisan način (član 13. st. (1) i (2) ovog zakona),
- f) posrednik u osiguranju i reosiguranju ako ne dostavi osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja dokumente u materijalnom ili elektronskom obliku (član 13. stav (3) ovog zakona),

- g) posrednik u osiguranju i reosiguranju ako ne štiti interese društva za osiguranje (član 14. stav (1) ovog zakona),
- h) posrednik u osiguranju i reosiguranju ako ne informiše društvo za osiguranje o ponudi osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja za zaključenje ugovora (član 14. stav (2) ovog zakona),
- i) koje obavlja poslove zastupanja u osiguranju bez ovlaštenja Agencije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju (član 17. stav (1) ovog zakona),
- j) koje obavlja poslove zastupanja u osiguranju na osnovu zaposlenja u banci i poštanskim operaterima bez ovlaštenja Agencije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju (član 17. stav (1) ovog zakona u vezi s članom 19. stavom (8) ovog zakona),
- k) koje obavlja djelatnost zastupanja u osiguranju kao poduzetnik bez dozvole Agencije (član 19. stav (1) tačka b) ovog zakona),
- l) koje obavlja djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez dozvole Agencije za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju (član 23. st. (1) i (2) ovog zakona) i
- m) zastupnik u osiguranju i posrednik u osiguranju i reosiguranju ako ne obavijesti osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o propisanim podacima i na propisan način (čl. 30. i 31. ovog zakona).

Član 51.

(Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti)

Ako zastupnik u osiguranju i posrednik u osiguranju i reosiguranju u svom poslovanju ne izvršavaju obaveze i zadatke, ako ne poduzimaju mjere i radnje definirane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Agencija poduzima mjere, izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak u skladu sa tim propisima.

POGLAVLJE VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

(Primjena akata)

- (1) Agencija će donijeti akte propisane ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Do donošenja akata iz stava (1) ovog člana primjenjuju se akti koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako s njim nisu u suprotnosti.

Član 53.

(Usklađivanje poslovanja)

Društva za zastupanje u osiguranju, poduzetnici za zastupanje u osiguranju, poštanski operateri i društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju dužna su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 54.

(Usklađivanje poslovanja banaka i zastupnika)

- (1) Banka, odnosno organizaciona jedinica koja obavlja djelatnost zastupanja u osiguranju nastavit će obavljati tu djelatnost do isteka roka važenja rješenja o upisu u registar Agencije, a u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vrijeme upisa banke, odnosno organizacione jedinice, u registar Agencije.
- (2) Zastupnici u osiguranju, odnosno posrednici u osiguranju nastavit će obavljati poslove i djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju na osnovu ovlaštenja i dozvola koje su izdate u skladu sa Zakonom o posredovanju u privatnom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/05, 8/10 i 30/16), a do isteka roka važenja rješenja o upisu u registre Agencije.

Član 55.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/05, 8/10 i 30/16).

Član 56.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju kojim se uređuju poslovi i djelatnost zastupnika i posrednika (brokera) u osiguranju, usvojen je 2005. godine, zajedno sa ostalim zakonima iz oblasti osiguranja, čime je pokrenuta sistemska reforma i uređenje ove oblasti.

Na tržištu osiguranja u 2017. godini poslovalo je 45 društava za zastupanje u osiguranju (uključujući i 6 banaka i 2 poštanska operatera) i pet brokerskih društava za osiguranje, te dvije podružnice društava za zastupanje iz Republike Srpske i dvije podružnice brokerskih društava iz Republike Srpske. U registrima zastupnika u osiguranju kod Agencije bio je upisan 441 zastupnik – fizička lica, 9 brokera u osiguranju – fizička lica, kao i po 2 zastupnika i brokera iz Republike Srpske.

Zbog uočene potrebe preciznijeg definiranja i otklanjanja nejasnoća u pojedinim odredbama zakona, kao i propisivanja prekršajnih sankcija, u toku 2016. godine izvršene su izmjene i dopune zakona. Također, izvršeno je i djelimično usklađivanje s Direktivom 2002/92/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. decembra 2002. o posredovanju u osiguranju, zbog nižeg stepena razvijenosti tržišta osiguranja Federacije u odnosu na tržište Evropske unije, te zbog činjenice da predmetna Direktiva u najvećem dijelu daje okvir za uređivanje poslovanja posrednika u osiguranju i reosiguranju.

Radi daljeg unapređivanja zakonskog okvira i otklanjanja uočenih nedostataka u poslovanju, te daljeg usklađivanja s direktivama Evropske unije u oblasti posredovanja u osiguranju, pokrenuta je procedura izrade novog zakona.

Također, pojam posredovanje kojim se u važećem Zakonu objedinjuju poslovi zastupanja i brokerski poslovi u osiguranju nije adekvatan, te je iz tog razloga u pravnom prometu unosio određene dileme. Imajući u vidu da su pojmovi posrednik i broker sinonimi, a da se trenutno koristi pojam posrednik u osiguranju i za zastupnika u osiguranju i za posrednika u osiguranju i reosiguranju, bilo je potrebno razgraničiti poslove zastupanja od poslova posredovanja, tj. brokerskih poslova u osiguranju.

Nacrtom zakona se uređuju poslovi i djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje ovlaštenja, odnosno dozvola za obavljanje poslova, prestanak važenja i oduzimanje ovlaštenja, odnosno dozvola za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju. Suštinska razlika u odnosu na Zakon koji je na snazi odnosi se na to da su ovim Nacrtom razgraničeni poslovi zastupanja od poslova posredovanja u osiguranju.

Kao novina uređeno je da zastupnici u osiguranju mogu, u skladu sa propisima kojima se uređuje osnivanje, djelatnost i poslovanje društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, obavljati i poslove zastupanja u ime i za račun društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i da zastupaju više

društava za osiguranje istovremeno u istim vrstama osiguranja, na osnovu pisane saglasnosti zastupanih društava za osiguranje.

Prošireni su kriteriji za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju, da bi lica koja obavljaju poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju na stručniji i kvalitetniji način mogla odgovoriti zahtjevima klijenata, te je preciznije definirana provizija društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, a period na koji se vrši registracija zastupnika i posrednika u osiguranju i reosiguranju produžen je s dvije na četiri godine.

Pored navedenog, ovaj Nacrt, u odnosu na Zakon koji je na snazi, dopunjen je odredbama koje se odnose na zaštitu potrošača, te su s obzirom na uočenu potrebu smanjene novčane kazne.

Zadržano je rješenje iz važećeg Zakona koje se odnosi na to da se direktor, odnosno lice ovlašteno za zastupanje društva za osiguranje imenuje iz reda ovlaštenih zastupnika u osiguranju.

Ujednačena je procedura izdavanja dozvole i upisa u registre Agencije za poduzetnike za zastupanje u osiguranju i društva za zastupanje u osiguranju. Propisano je da poduzetnik prvo pribavi dozvolu Agencije za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju, te da se potom obrati nadležnom organu jedinice lokalne samouprave za izdavanje rješenja kojim se odobrava obavljanje poduzetničke djelatnosti i vrši upis u registar poduzetnika, nakon čega se vrši upis u registre Agencije.

Smanjen je iznos osnivačkog kapitala za društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa 200.000 KM na 50.000 KM, a povećana je osigurana suma za osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti posredovanja u osiguranju sa 400.000 KM na 600.000 KM po svakom odštetnom zahtjevu, te 960.000 KM za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

Pored navedenog, precizirano je da društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju može primati uplate sredstava koja osiguranik, odnosno ugovarač osiguranja plati na ime premije za ugovor o osiguranju, samo ako je za to izričito i posebno ovlašteno, odnosno ako je to ugovoreno.

U slučaju kada u toku nadzora Agencija utvrdi da subjekt nadzora obavlja poslove i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez dozvole odnosno ovlaštenja Agencije, propisana je obaveza Agencije da na svojoj internet stranici i u sredstvima javnog informisanja objavi upozorenje o neovlaštenom obavljanju ovih poslova.

Dopunjena je odredba kojom se uređuje oduzimanje ovlaštenja za zastupanje, odnosno ovlaštenja za posredovanje na način da Agencija može oduzeti ova ovlaštenja kada zastupnik u osiguranju, odnosno posrednik u osiguranju i reosiguranju, fizičko lice, ne postupi po nalogu Agencije ili ako u periodu od dvije godine počini prekršaj u povratu propisan ovim zakonom.

Odredba kojom se uređuje oduzimanje dozvole za zastupanje, odnosno dozvole za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, dopunjena je tako da Agencija oduzima ovu dozvolu i kada izda saglasnost za statusnu promjenu. Također, Agencija može oduzeti dozvolu za zastupanje, odnosno dozvolu za posredovanje ako društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnik za zastupanje u osiguranju i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju ne postupi po nalogu Agencije, ako je pravosnažno proglašeno krivim za krivično djelo pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili proglašeno krivim zbog težeg kršenja odredaba zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i ako u periodu od dvije godine počini prekršaj u povratu propisan ovim zakonom.

III. ANALIZA UTJECAJA PROPISA

III. 1 Identifikacija i definicija problema

Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju kojim se uređuju poslovi i djelatnost zastupnika i posrednika (brokera) u osiguranju, usvojen je 2005. godine, zajedno s ostalim zakonima iz oblasti osiguranja, čime je pokrenuta sistemaska reforma i uređenje ove oblasti.

Na tržištu osiguranja u 2017. godini poslovalo je 45 društava za zastupanje u osiguranju (uključujući i 6 banaka i 2 poštanska operatera) i pet brokerskih društava za osiguranje, te dvije podružnice društava za zastupanje iz Republike Srpske i dvije podružnice brokerskih društava iz Republike Srpske. U registrima zastupnika u osiguranju kod Agencije bio je upisan 441 zastupnik – fizička lica, 9 brokera u osiguranju – fizička lica, kao i po 2 zastupnika i brokera iz Republike Srpske.

Izradi novog Zakona se pristupilo u cilju unapređenja zakonskog okvira i otklanjanja uočenih nedostataka u poslovanju, uređenja tržišta osiguranja i sprečavanja pojave da nelicencirana lica obavljaju poslove, odnosno djelatnost zastupanja i posredovanja u osiguranju, daljeg usklađivanja s direktivama Evropske unije iz ove oblasti i usklađivanja s drugim relevantnim propisima Federacije. Novim zakonom otklonit će se određene dileme koje su postojale u pravnom prometu, a koje se odnose na pojmove „posrednik“ i „broker“. Naime, iako su ovi pojmovi sinonimi, u važećem Zakonu se pojam „posrednik u osiguranju“ koristi i za zastupnika i za posrednika u osiguranju i reosiguranju, te je navedeno bilo potrebno razgraničiti.

III. 2 Definiranje ciljeva

U vezi s ciljevima koji se žele postići donošenjem Zakona, novim zakonom će se otkloniti uočeni nedostaci u dosadašnjem poslovanju, te će se, u skladu sa obavezama preuzetim iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju izvršiti daljnje usklađivanje s direktivama Evropske unije iz ove oblasti. Također, ovim zakonom izvršit će se usklađivanje i s drugim relevantnim propisima Federacije.

III. 3 Definiranje alternativnih opcija

Moguće opcije

OPCIJA 1 - ne poduzimati ništa (nenormativno rješenje)

- cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem

OPCIJA 2: - (nenormativno rješenje)

- cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem

OPCIJA 3: - (normativno rješenje)

Izrada i donošenje Zakona o obaveznom osiguranju u prometu

OPCIJA 4: - (normativno rješenje)

- drugo normativno rješenje (izmjene i dopune postojećeg zakona) nije moguće

III. 4 Analiza utjecaja opcija

Opcija 1: Ne poduzimati ništa

Koristi: Nema koristi, jer cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Troškovi: Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Opcija 2: (nenormativno rješenje)

Koristi: Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Troškovi: Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Opcija 3: (normativno rješenje)

Koristi: Normativno rješenje bit će izvršeno kroz Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju. Istim se djelimično usklađuje s Direktivom (EU) 2016/97 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. januara 2016. o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst). Ova opcija pridonijet će većoj zaštiti osiguranika, odnosno korisnika osiguranja, a samim time spriječiti poremećaje na tržištu osiguranja čime se očekuje pozitivan utjecaj na privredu u cjelini, no isto neće imati značajan utjecaj na okoliš, održivi razvoj i s tim u vezi na zdravlje ljudi.

Troškovi: Usvajanjem Zakona će proisteći određeni administrativni troškovi lica u djelatnosti osiguranja, koji će nastati u postupku usaglašavanja s novom regulativom, a opravdani su činjenicom da će to usaglašavanje donijeti daleko uređeniji sektor osiguranja.

Opcija 4: (normativno rješenje)

Koristi: Drugo normativno rješenje, odnosno izmjene i dopune Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju, potencijalno bi moglo biti korisno, no s obzirom na obiman broj izmjena, odlučilo se pristupiti izradi novog zakona. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Troškovi: Drugo normativno rješenje, odnosno izmjene i dopune Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju, potencijalno bi moglo biti korisno, no s obzirom na obiman broj izmjena, odlučilo se pristupiti izradi novog zakona. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

III. 5 Poređenje alternativnih opcija

U vezi s utjecajem na poslovno okruženje, Nacrt zakona će zahtijevati dodatna prilagođavanja i usklađivanja s propisanim uslovima poslovanja. U cilju širenja kanala distribucije proizvoda osiguranja data je mogućnost zastupnicima u osiguranju da zastupaju više društava za osiguranje istovremeno u istim vrstama osiguranja na osnovu pisane saglasnosti zastupanih društava za osiguranje. Osim toga, data je mogućnost zastupnicima u osiguranju da obavljaju poslove zastupanja za društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima. Propisani su oštriji kriteriji za sticanje ovlaštenja za obavljanje poslova posrednika u osiguranju i reosiguranju, kao i dodatne obavezne edukacije, te se očekuje da će lica koja obavljaju poslove posrednika u osiguranju i reosiguranju na stručniji i kvalitetniji način moći odgovoriti zahtjevima klijenata. Osim toga, propisano je da se registrovanje zastupnika u osiguranju odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju u registre koje vodi Agencija za osiguranje vrši na period od četiri godine, čime se dodatno relaksiraju obaveze ovih lica. U cilju afirmiranja djelatnosti posredovanja u osiguranju, smanjen je osnivački kapital društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa 200.000 KM na 50.000 KM, pri čemu je izvršeno povećanje osigurane sume za osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti posredovanja u osiguranju sa 400.000 KM na 600.000 KM po svakom odštetnom zahtjevu, te 960.000 KM za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

Što se tiče utjecaja na javni budžet, fiskalni efekti ovog zakona su neutralni.

U vezi s utjecajem na zdravstveni i socijalni status građana, Nacrtom je definirana obaveza licima koje obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, da osiguraju zaštitu prava i interesa osiguranika, te da uspostave postupak koji će omogućiti osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja podnošenje prigovora.

U vezi s utjecajem na životnu sredinu utjecaj zakona na ovu oblast je neutralan.

U vezi s utjecajem na održivi razvoj, predložena rješenja u novom zakonu doprinijet će boljem uređenju tržišta zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju Federacije.

III. 6 Proces konsultacija

Ministarstvo je u toku pripreme zakona obavljalo i potrebne konsultacije s Agencijom za nadzor i s Udruženjem društava za osiguranje u Federaciji BiH, koji su dostavili određene primjedbe i sugestije, koje je Ministarstvo razmatralo i prihvatilo, te su iste postale sastavni dio teksta Nacrta zakona.

III. 7 Praćenje i evaluacija

Agencija za nadzor ima regulatornu i nadzornu funkciju nad poslovanjem društava za osiguranje, te zastupnika u osiguranju i posrednika u osiguranju i reosiguranju, kao supervizorska institucija u industriji osiguranja. Agencija je samostalna i nezavisna neprofitna institucija, koja za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH. Shodno usvajanju novog zakona izvršit će se izrada novih podzakonskih akata Agencije.

III. 8. Zaključak

Jedino se donošenjem novog Zakona o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju može ostvariti cilj, a to je da se na jedan sistemski i sveobuhvatan način uređuju djelatnosti zastupanja u osiguranju i posredovanja u osiguranju i reosiguranju uz transponiranje odredaba Direktiva Evropske unije u domaći pravni sustav, s izbalansiranim pristupom u pogledu ključnih oblasti koje su uređene zakonom i bližeg uređivanja posebnih pitanja podzakonskim aktima.

IV. USKLAĐENOST S PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Zakona o zastupanju u osiguranju i posredovanja u osiguranju i reosiguranju, ustanovljeno je da EU *acquis* sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog zakona, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađen“.

Predmetnu materiju, u dijelu primarnih izvora prava EU, uređuju:

- Prečišćeni tekst Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, Dio treći - Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Dio treći - Politike i unutrašnja djelovanja unije, Glava IV. Slobodno kretanje lica, usluga i kapitala, Poglavlje 2. Pravo poslovnog nastana, Član 53. (bivši član 47. uez-a), Poglavlje 3. Usluge, Član 62. (bivši član 55. uez-a) (eng. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Union Policies and Internal actions, Title IV - Free movement of persons,

services and capital, Chapter 2 - Right of establishment, Article 53 (ex Article 47 TEC), Chapter 3 – Services, Article 62 (ex Article 55 TEC)

Povelja o osnovnim pravima Evropske unije, član 38. Zaštita potrošača (eng. Charter of fundamental rights of the European Union, Article 38 Consumer protection).

U dijelu sekundarnih izvora prava EU, obrađivač je vršio transpoziciju:

- Direktiva (EU) 2016/97 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. januara 2016. o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst) Tekst značajan za EGP (engl. Directive (EU) 2016/97 of the European Parliament and of the Council of 20 January 2016 on insurance distribution (recast)Text with EEA relevance).

Dostavljeni Nacrt uređuje materiju poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, propisuje uslove za izdavanje i prestanak važenja ovlaštenja za obavljanje zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslove za izdavanje i uslove za oduzimanje dozvole za bavljenje ovim poslovima, kao i nadzor nad ovim djelatnostima.

Nacrt je usklađivan s navedenim relevantnim izvorima prava EU u mjeri u kojoj to dopušta nivo razvijenosti tržišta osiguranja i reosiguranja u Federaciji. Obrađivač je odstupio od potpunog preuzimanja odredbi EU *acquis*, na primjer, prilikom definiranja izuzetaka kod obavljanja djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju. Prema odredbama Nacrta ukoliko iznos godišnje premije ugovora ne prelazi 500 KM, takvi ugovori ne smatraju se zastupanjem u osiguranju, odnosno posredovanjem u osiguranju, dok odredbe člana 1. Direktive (EU) 2016/97 propisuju da ovaj iznos ne prelazi 600 EUR. Obrađivač se opredijelio za niži iznos od onog kojeg propisuje Direktiva uzimajući u obzir uslove u kojima posluju pravna lica kod kojih osiguranje predstavlja dopunu uz proizvod ili uslugu koju pruža to pravno lice, a ne postoje stručni zahtjevi poznavanja oblasti osiguranja za lica koja obavljaju te poslove.

Drugi primjer odstupanja od odredaba relevantnih izvora prava EU predstavlja propisivanje nižeg iznosa osiguranja od profesionalne odgovornosti od onog koji je propisan Direktivom (EU) 2016/97. Član 10. Direktive predviđa osiguranje od odgovornosti po svakom odštetnom zahtjevu u iznosu od najmanje 1 250 000 EUR i ukupno 1 850 000 EUR za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini, dok član 12. Nacrta propisuje da društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju mora imati osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti u iznosu koji ne smije biti manji od 600.000 KM po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 960.000 KM za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

U oba navedena slučaja obrađivač je imao u vidu zahtjeve izvora prava EU, kao i stanje na tržištu osiguranja u Federaciji, te se opredijelio za postepeno usklađivanje domaćih propisa sa EU *acquis*.

Predlagač je vršio usklađivanje i s odredbama člana 12. Direktive (EU) 2016/97, koje propisuju obavezu da se utvrde tijela koja će vršiti nadzor nad obavljanjem poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju. Ove odredbe preuzete su članom 42. Nacrta, prema kojem, te poslove obavlja Agencija.

Donošenjem ovog zakona djelimično će se ispuniti obaveze iz člana 70. SSP koji se odnosi na usklađivanje zakonodavstva, provođenje zakona i pravila konkurencije,

kao i iz člana 89. koji se odnosi na saradnju ugovornih strana u oblasti bankarstva, osiguranja i ostalih finansijskih usluga.

V. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članom 1. utvrđuje se predmet zakona i to: uređuju se poslovi i djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje i prestanak važenja ovlaštenja, odnosno dozvole, poslovanje i pravila poslovanja, kao i nadzor nad obavljanjem poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Članom 2. propisuju se pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu.

Članom 3. definiran je način primjene propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi na ugovore o zastupanju, odnosno posredovanju u osiguranju i reosiguranju. Imajući u vidu da se društva za zastupanje u osiguranju i društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju osnivaju kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, ovim članom definirano je da se na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju odredbe Zakona o privrednim društvima. Pored toga, definirano je da se na poduzetnike za zastupanje u osiguranju primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje obavljanje obrta i srodnih djelatnosti, a u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom. Također, za vršenje nadzora nad licima koja obavljaju poslove i djelatnost zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, kao i za ovlaštenja Agencije u vršenju tog nadzora, definiran je način primjene propisa kojima se uređuju osnivanje i poslovanje društava za osiguranje.

Članom 4. propisan je za zastupnika u osiguranju uslov zaposlenja u društvu za zastupanje u osiguranju odnosno preduzetniku za zastupanje u osiguranju ili podružnici društva za zastupanje u osiguranju u Federaciji čije je sjedište u Republici Srpskoj, u banci i u poštanskim operaterima. Zastupnikom u osiguranju ne smatra se lice koje je zaposleno u društvu za osiguranje i obavlja poslove zastupanja u osiguranju.

Članom 5. propisuje se pravni oblik društva za zastupanje u osiguranju, kao i prethodni uslov za registraciju na sudu, dobivanje dozvole Agencije.

Članom 6. propisuje se osnivanje poduzetnika za zastupanje u osiguranju, kao i prethodni uslov za registraciju, dobivanje dozvole Agencije.

Članom 7. propisano je pravo zastupnika da obavlja poslove zastupanja, odnosno pokriva samo ono područje i poduzima one pravne radnje za koje ga je ovlaštilo društvo za osiguranje.

Članom 8. propisano da poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju obavljaju brokeri u osiguranju i reosiguranju.

Članom 9. propisan je obavezni status posrednika u osiguranju i reosiguranju kao zaposlenog lica u društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa sjedištem u Federaciji ili podružnici društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj. Posrednik u osiguranju i reosiguranju može pomagati oštećenim licima i u ostvarivanju njihovih prava iz ugovora o osiguranju, prvenstveno u rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje, vezano za ugovore u kojima je posredovao.

Članom 10. propisano je da za postupke posrednika u osiguranju i reosiguranju odgovara društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Članom 11. propisuje se pravni oblik društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, kao i prethodni uslov za registraciju na sudu, dobivanje dozvole Agencije.

Članom 12. propisana je obaveza društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju da sklope ugovor o osiguranju odgovornosti za štete koje nastanu iz obavljanja djelatnosti i visina osigurateljnog pokrivača.

Čl. 13. i 14. propisane su obaveze posrednika u osiguranju i reosiguranju i dužnost posrednika u osiguranju da društvo za osiguranje prilikom pripreme ugovora o osiguranju upozna sa svim činjenicama i okolnostima relevantnim za procjenu rizika, kao i odnose sa pojedinim društvom koje bi mogle imati utjecaj na ugovarača osiguranja i osiguranika.

Članom 15. propisani su izuzeci od primjene odredbi ovog zakona na obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Članom 16. propisani su poslovi koji ne potpadaju u zastupanje u osiguranju, odnosno posredovanju u osiguranju i reosiguranju.

Članom 17. propisani su uslovi i izdavanje ovlaštenja Agencije licima koja namjeravaju obavljati poslove zastupanja u osiguranju u svrhu provjere sposobnosti i znanja nužnih za ispravno i stručno obavljanje poslova.

Članom 18. propisani su uslovi i izdavanje ovlaštenja Agencije licima koja namjeravaju obavljati poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju u svrhu provjere sposobnosti i znanja nužnih za ispravno i stručno obavljanje poslova.

Članom 19. utvrđeni su uslovi te način obavljanja poslova od strane banaka i poštanskih operatera.

Čl. 20., 23. i 24. propisana su pravila i uslovi za izdavanje dozvole Agencije društvu za zastupanje u osiguranju, odnosno društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, uslovi i prestanak važenja takvih dozvola te ovlaštenja Agencije.

Članom 21. propisana je dodatna dokumentacija koju su banka i poštanski operateri, koji namjeravaju obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju putem svojih organizacionih jedinica dužni, uz zahtjev, priložiti Agenciji za dobivanje dozvole.

Članom 22. definirano je da društvo za osiguranje ugovor o zastupanju u osiguranju može zaključiti sa zastupnikom u osiguranju – pravnim licem i poduzetnikom za zastupanje u osiguranju, kako bi se spriječilo egzistiranje nelicenciranih lica koja obavljaju djelatnost zastupanja na tržištu osiguranja. Također, ovim članom definiran je i način postupanja društva za osiguranje u slučaju raskida ugovora o zastupanju u osiguranju, odnosno prestanka važenja tog ugovora. Istim članom definirana je obaveza društvima za osiguranje da na svojoj internet stranici objave ažurnu evidenciju zastupnika u osiguranju s kojima imaju zaključen ugovor o zastupanju.

Članom 25. definirano je da društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju može, ukoliko je za to izričito i posebno ovlašteno, primiti sredstva koja osiguranik, odnosno ugovarač osiguranja plati na ime premije, kao i sredstva koja društvo za osiguranje plati za račun osiguranika na ime naknade ili sume iz ugovora o osiguranju zaključenog uz posredovanje posrednika u osiguranju i reosiguranju. Ta sredstva obavezan je evidentirati na posebnom računu i ona se ne mogu koristiti za izmirenje potraživanja povjerilaca društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, tj. definirano je da ta sredstva ne ulaze u njegovu imovinu, niti u likvidacionu ili stečajnu masu, te da ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja. Direktiva EU 2016/97 je također predvidjela ovu mogućnost, s tim da je definirala i određene zaštitne mjere, a koje se mogu urediti i ugovorom između osiguranika i posrednika u osiguranju i reosiguranju.

Članom 26. propisano je da društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju za spajanje ili pripajanje moraju prethodno dobiti odobrenje Agencije.

Članom 27. definirano je da društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Federaciji ili Republici Srpskoj, može obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju u drugom entitetu, isključivo putem podružnice. Također, definirano je da će Agencija propisati postupak osnivanja podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Članom 28. definiran je postupak osnivanja podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno podružnice društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, u Republici Srpskoj. Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, čije je sjedište u Federaciji u slučaju da namjerava da obavlja djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju putem podružnice u Republici Srpskoj, dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju, te joj dostaviti odluku o osnivanju podružnice u Republici Srpskoj, podatke o ovlaštenom licu za zastupanje podružnice u Republici Srpskoj, kao i dokaz o poslovnom prostoru u kojem će biti sjedište podružnice u Republici Srpskoj. Dalje, Agencija je dužna u roku od 30 dana od dana prijema tog obavještenja, u pisanoj formi, o tome obavijestiti Agenciju RS. Također, definirano je da se podružnica u Republici Srpskoj osniva u skladu s ovim zakonom, propisima Republike Srpske kojima se uređuje poslovanje privrednih društava i propisima kojima se uređuje poslovanje društava za zastupanje u osiguranju i društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, a nadzor nad radom podružnice vrši Agencija RS.

Članom 29. definiran je postupak osnivanja podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno podružnice društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, u Federaciji. Društvo za zastupanje u osiguranju, odnosno društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj u slučaju da namjerava obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno djelatnost posredovanja u osiguranju i reosiguranju, putem podružnice, u Federaciji, dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju, te joj dostaviti odluku o osnivanju podružnice u Federaciji, podatke o ovlaštenom licu za zastupanje podružnice u Federaciji, dokaz da je upisano u registre Agencije RS i dokaz o poslovnom prostoru za sjedište podružnice u Federaciji. Istim članom definirano je da je uslov za početak poslovanja podružnice društva za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, izvršen upis podružnice u registar poslovnih subjekata i u registre Agencije. Dalje, definirano je da se podružnica u Federaciji osniva i posluje u skladu s ovim zakonom i propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, a nadzor nad radom podružnice u Federaciji vrši Agencija.

Čl. 30. i 31. propisana je obaveza zastupnika u osiguranju i posrednika u osiguranju i reosiguranju o pružanju informacija ugovaračima osiguranja, način i oblik takvih informacija koje imaju ili mogu imati utjecaj na sklapanje ugovora o osiguranju te prava i obaveze stranaka iz ugovora o osiguranju.

Čl. 32. i 35. propisano je da poslove zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju ne može obavljati nitko drugi osim lica ovlaštenih ovim zakonom.

Članom 33. propisan je minimalni sadržaj poslovne evidencije koju je zastupnik u osiguranju – pravno lice, odnosno poduzetnik za zastupanje u osiguranju, odnosno

posrednik u osiguranju i reosiguranju – pravno lice dužan voditi, te im je definirana obaveza da posjeduju i čuvaju dokumentaciju u vezi s obavljanjem djelatnosti zastupanja u osiguranju.

Članom 34. propisana je shodna primjena odredaba ovog zakona kojima se uređuju odnosi društva za zastupanje u osiguranju, odnosno poduzetnika za zastupanje u osiguranju, odnosno društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju s društvom za osiguranje, na međusobne odnose i s društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Članom 36. propisano je pravo na proviziju zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju za obavljen posao, na način kako bi se zaštitio ugovarač osiguranja.

Čl. 37. i 38. propisana je obaveza društava za zastupanje u osiguranju ili društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju o vođenju poslovnih knjiga i sastavljanju finansijskih izvještaja kao i izvještavanje Agencije.

Članom 39. propisano je da Agencija vodi registar pravnih i fizičkih lica koja imaju ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Članom 40. definirano je da se na društvo za zastupanje u osiguranju, poduzetnika za zastupanje u osiguranju, banku, poštanske operatere i društvo za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, koji obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, u vrsti životnog osiguranja, primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti.

Članom 41. definirana je obaveza licima koja obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju da osiguraju zaštitu prava i interesa osiguranika, te da osiguraju postupak koji će omogućiti osiguraniku, odnosno ugovaraču osiguranja podnošenje prigovora. Također, propisana je obaveza licima koja obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju da na svaki primljeni pismeni prigovor, pismeno odgovore najkasnije u roku od 30 dana, te da podnosioca prigovora obavijeste o pravu na pokretanje postupka kod Ombudsmena u osiguranju i podnošenju tužbe sudu. Ovim članom propisana je i obaveza društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju informisanja osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o mogućnosti zaključenja ugovora o posredovanju u osiguranju i reosiguranju s više društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, kao i o mogućnosti zaključenja ugovora o osiguranju s jednim ili više društava za osiguranje. Također, definirana je obaveza i licima koja obavljaju djelatnost zastupanja u osiguranju informisanja osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja o mogućnosti zaključenja ugovora o osiguranju s jednim ili više društava za osiguranja. Istim članom definirano je da osiguranik, odnosno ugovarač osiguranja ima pravo istovremeno koristiti usluge više zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju.

Članom 42. definirano je da nadzor nad obavljanjem poslova i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju vrši Agencija. Istim članom definirano je da su subjekti nadzora lica kojima Agencija izdaje ovlaštenje ili dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, kao i podružnice društava za zastupanje u osiguranju, odnosno podružnice društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju čije je sjedište u Republici Srpskoj. Također, kao subjekti nadzora identifikovana su i lica koja obavljaju poslove ili djelatnosti zastupanja u

osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez ovlaštenja, odnosno dozvole Agencije, a sve u cilju sprečavanja nelicenciranih lica da obavljaju ove poslove. Dalje, definirano je da ovlaštena lica Agencije vrše nadzor uvidom u podatke i neposredno u poslovnim prostorijama subjekata nadzora, te da su subjekti nadzora dužni omogućiti poslovne prostorije, dati na uvid i dostaviti traženu dokumentaciju i isprave, kao i osigurati druge uslove potrebne za vršenje nadzora. Ovim članom propisana je obaveza subjektima nadzora da plaćaju Agenciji naknadu za nadzor.

Članom 43. definirano je da Agencija može donijeti pojedinačni akt kojim propisuje ograničenje iznosa provizije zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju ukoliko ovlaštena lica Agencije, u obavljanju nadzora, utvrde da visina provizije zastupnika u osiguranju, odnosno posrednika u osiguranju i reosiguranju, dugoročno ugrožava finansijski položaj i finansijsku disciplinu društava za osiguranje i nesmetano funkcioniranje tržišta osiguranja.

Članom 44. definirano je da Agencija ima ovlaštenje vršiti kontrolu lica koja bez ovlaštenja ili dozvole obavljaju poslove ili djelatnosti zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju. Cilj ove odredbe jeste da se uredi tržište osiguranja, te da se kazne lica koja obavljaju poslove ili djelatnosti zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju bez ovlaštenja ili dozvole Agencije. Također, definirano je da Agencija ima ovlaštenje tom licu naložiti prestanak obavljanja poslova i djelatnosti zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, podnijeti prijavu nadležnom organu za neovlašteno bavljenje zastupanjem, odnosno posredovanjem u osiguranju i reosiguranju. U cilju transparentnosti i zaštite osiguranika, istim članom definirano je da je Agencija dužna na svojoj internet stranici i u sredstvima javnog informisanja, objaviti upozorenje o neovlaštenom bavljenju zastupanjem, odnosno posredovanjem u osiguranju i reosiguranju.

Članom 45. definirani su slučajevi u kojima Agencija oduzima ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Članom 46. definirani su slučajevi u kojima Agencija oduzima dozvolu za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Čl. 47. do 50. definirani su prekršaji za lica koja obavljaju poslove i djelatnosti zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Članom 51. definirano je da Agencija poduzima mjere, izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak ako zastupnik u osiguranju i posrednik u osiguranju i reosiguranju u svom poslovanju ne izvršavaju obaveze i zadatke, te ne poduzimaju mjere i radnje definirane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu s tim zakonom.

Članom 52. definiran je rok Agenciji za donošenje akta propisanih ovim zakonom. Kako bi se premostila pravna praznina, produženo je važenje akata koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako s njim nisu u suprotnosti, sve do donošenja zakonom propisanih akata.

Članom 53. definiran je rok društvima za zastupanje u osiguranju, poduzetnicima za zastupanje u osiguranju, poštanskim operaterima i društvima za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, da usklade svoje poslovanje s odredbama ovog zakona.

Članom 54. imajući u vidu da su ovim zakonom pooštreni uslovi za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, ostavljena je mogućnost bankama, posrednicima u

osiguranju i reosiguranju – fizičkim licima da nastave obavljati te poslove, na temelju ovlaštenja koja su izdana u skladu sa Zakonom o posredovanju u privatnom osiguranju, a do isteka roka važenja rješenja o upisu u registre Agencije. Također, ova mogućnost ostavljena je i ostalim licima koja obavljaju poslove i djelatnost zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Čl. 55. i 56. definiran je prestanak važenja Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju, kao i stupanje na snagu ovog zakona.

VI. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.